

Територія розселення слов'ян

Племінне об'єднання	Територія розселення	Політичний центр
Поляни	Середнє Подніпров'я, між річками Тетеревом і Россю	місто Київ
Древляни	південний басейн річок Прип'яті, Горині, західний берег Дніпра, північний басейн Тетерева	місто Іскоростень (сучасний Коростень)
Сіверяни	на схід від середньої течії Дніпра, басейн нижньої Десни, Сули, Псла й Ворскли аж до верхів'їв Сіверського Дінця	місто Чернігів, місто Новгород-Сіверський
Тиверці	між нижніми течіями Дністра й Прута аж до Чорного моря	фортеця Білгород над Дністром
Уличі	між нижнім Дністром, Південним Бугом (Богом) і Дніпром	місто-порт Олешня в пониззі Дніпра
Волиняни, дуліби, бужани	басейн річки Західний Буг	міста Волинь, Пліснеськ
Хорвати	Карпати, басейн Середнього та Верхнього Дністра	міста Тербовля, Галич, Ужгород

Передумови створення держави	
Економічний розвиток	- Зростання продуктивності праці внаслідок удосконалення знарядь праці; - піднесення міст як центрів ремесла й торгівлі; - розвиток торговельного шляху «із варягів у греки»
Феодальні відносини	- Зростання майнової та соціальної нерівності; - виділення панівної верхівки — вождів племен, старійшин, у залежність до якої потрапляли більшість селян і городян
Племінні відносини	- Заміна родової общини сусідською, яка об'єднувала маленькі сім'ї. - Завершення формування союзів племен, які починають переростати в племінні князівства. - Необхідність оборони своїх земель від нападів варягів, хозарів; - Утворення трьох центрів державності: Куявія – Київська земля (поляни) Славія – Новгородська земля Артанія – місце розташування точно невідоме
	Походження назви «Русь»
	<u>Теорії:</u>

	1) Норманська – назва походить від фінської назви шведів (варягів) – «руотси» і принесена варягами на чолі з Олегом у 882 р. 2) Антинорманська – назва має місцеве походження – від річок Подніпров'я Рось, Росава, Роставиця і пов'язана з полянським союзом (за <u>Аскольда</u> вже була відома назва «Руська земля», «Руське море», а вперше назва згадується ще в 839 р. щодо прибуття посольства русів до Константинополя)
--	---

Виникнення та становлення Давньоруської держави (кінець IX—X ст.)	
<u>Дір (?)</u>	- Володів багатьма містами, про що писали арабські мандрівники: <u>«перший зі слов'янських царів, володів багатьма містами й багатьма населеними країнами»;</u> - Наймав варягів у свою дружину
<u>Аскольд</u> <u>(? - 882 рр.)</u>	- Розширив кордони (владу Києва визнали племена деревлян, частина сіверян і дреговичів). - За його правління за державою закріпилась назва «Руська земля», а Чорне море стали називати «Руським» - Невдала спроба приєднати полочан і кривичів. - Прийняв титул кагана; - Організація перших великих походів на Візантію (860 і 866 р.), політичним наслідком яких було <u>укладення угоди</u>, за якою Візантія сплачувала щорічну данину Києву, а Русь зобов'язувалася надавати їй військову допомогу. - Зростання могутності Київської держави. - Перетворення Києва на велике торгівельне місто та центр Руської землі; Здійснив хрещення Русі на державному рівні (охрестився сам, воїни та частина бояр); - Був убитий Олегом, що прийшов з Новгорода, у 882 р.
Олег (882 - 912 рр.)	- Регент при малолітньому синові Рюрика (новгородського князя) Ігорі. - Названий Віщим через повернення культу язичницьких богів; - Захопив Києва після вбивства Аскольда, <u>наслідком чого стало об'єднання Північної та Південної Русі, що створило основу для загальноруської державності.</u> <u>Назвав Київ «матір'ю містам руським»;</u> - Розширив кордони держави шляхом приєднання сіверян, радимичів, деревлян, а також неслов'янських племен меря, чудь і весь. - Звільнив підкорені племена від данини Хозарському каганату; воював з хозарами; - Сприяв зміцненню центральної влади Русі; - Здійснив вдалі походи проти Візантії (907 і 911 р.), <u>прибив свій щит на воротах Царгорода;</u> - Наслідком походів став вигідний торговельний договір, <u>згідно з яким руські купці торгували без мита та проживали в Константинополі за рахунок імператора протягом 6 місяців + Візантія мала сплатити велику контрибуцію та сплачувати Києву щорічну данину;</u>

	• За легендою помер від укусу змії, що виповзла з черепа його загиблого коня, але насправді у 912 р. загинув під час походу.
--	--